

KLAGANDE

Snabbare Ltd

Ombud: Advokat Peder Oxhammar
Baker & McKenzie Advokatbyrå KB

MOTPART

Spelinspektionen

ÖVERKLAGAT BESLUT

Spelinspektionens beslut den 17 februari 2021, dnr 19SI2712, bilaga 1

SAKEN

Varning och sanktionsavgift enligt spellagen (2018:1138)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND

Under Spelinspektionens tillsyn har det framkommit att Snabbare Ltd (nedan Snabbare/bolaget) har gjort insättningar på en kunds spelkonto vid sju tillfällen under mars–maj 2019 om sammanlagt 6 950 kr och gett en annan kund så kallade free spins vid sex tillfällen under mars–juni samma år. I Spelinspektionens utredningsunderlag finns skriftlig kommunikation mellan de två spelarna och Snabbare.

Spelinspektionen beslutade den 17 februari 2021 att meddela Snabbare en varning och att påföra bolaget en sanktionsavgift om 65 miljoner kr. Som skäl för beslutet angavs i korthet följande. Bolaget har genom insättningarna och gratisspelen ovan lämnat bonusar utöver en spelares första speltillfälle och därmed brutit mot bonusbestämmelsen. Därtill har bolaget brutit i sin

omsorgsplikt genom att lämna sådana gåvor i en direkt kommunikation med spelarna så att de uppmuntrats att fortsätta spela och trots att en av de aktuella spelarna beskrivit att hen förlorat mycket pengar på kort tid under den aktuella perioden. Överträdelsen är allvarlig men omständigheterna är sådana att en varning får anses vara tillräckligt ingripande. Varningen ska förenas med en sanktionsavgift. Vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek har beaktats överträdelsernas allvar, hur länge de har pågått, bolagets omsättning samt uppgifterna om dess GGR (gross gaming revenue, vilket avser insatser minus utbetalda vinster). Det har varit fråga om flera allvarliga överträdelser av spellagens bonusbestämmelse i förening med brister i omsorgsplikten som pågått under en inte obetydlig tid och det förfarande som Snabbare tillämpat i förhållande till spelarna gör överträdelserna särskilt allvarliga. Mot den bakgrunden bestäms sanktionsavgiften till 65 miljoner kronor. De närmare skälen för Spelinspektionens beslut framgår av bilaga 1.

YRKANDEN OCH GRUNDER M.M.

Snabbare yrkar i första hand att bolaget inte ska tilldelas en varning eller sanktionsavgift och i andra hand att det endast ska tilldelas en anmärkning och att sanktionsavgiften sätts ned helt eller till ett skäligt belopp understigande 65 miljoner kr.

Bolaget menar att det varken har handlat i strid med bonusbestämmelsen eller omsorgsplikten och att det därmed saknas grund för att meddela en varning och sanktionsavgift. För det fall en överträdelse skulle anses ha skett är den under alla omständigheter inte allvarlig, varför det endast förelegat grund att meddela en anmärkning. Sanktionsavgiften är under alla omständigheter oskäligt hög.

Spelinspektionen anser att överklagandet ska avslås i sin helhet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Har bolaget överträtt bestämmelser i spellagen?***Bonusar*

En licenshavare får endast erbjuda eller lämna bonus vid det första tillfället då en spelare spelar på något av licenshavarens spel (14 kap. 9 § spellagen). En bonus är en rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som är direkt kopplat till spelet (2 kap. 3 § 3 spellagen).

Snabbare invänder mot den tolkning som Spelinspektionen har gjort av begreppet bonus och anser att bestämmelsen ifråga är otydlig, medan Spelinspektionen menar att bestämmelsen inte ger större tolkningsutrymme än att den kan tillämpas. Bolaget menar att de penninggåvor och free spins som lämnats inte utgör bonusar då de inte utgör rabatter eller ett liknande ekonomiskt incitament och saknar direkt koppling till spelet då de inte varit förenade med villkor kopplade till spelet. Det anför att definitionen av en rabatt är ett avdrag på något som har ett förutbestämt pris och ett ekonomiskt incitament är en monetär anledning för någon att utföra en viss handling, medan en gåva å andra sidan är en överföring av äganderätten till något utan krav på motprestation, vilket inte är samma sak som en rabatt. Enligt bolagets mening ger förarbetsuttalanden och spelförordningen (2018:1475) stöd för att en bonus alltid är kopplad till vissa villkor, medan det annars är fråga om en gåva. Spelinspektionen menar dock att det inte varit fråga om villkorslösa gåvor, utan att denna form av lojalitetsbonusar förutsätter att det har förekommit spel.

Att insättningar på ett spelkonto och free spins kan utgöra bonusar i spellagens mening, liksom att bonusbestämmelsen även med det tolkningsutrymme som finns är tillräckligt tydlig, har klargjorts i praxis (se t.ex. Kammarrätten i Jönköpings dom den 18 juni 2021 i mål nr 2232-20). Förvaltningsrätten har

tidigare funnit att när en spelare kan få en kontantutbetalning endast genom att ha ett spelkonto, men där det inte förutsätts spelande vare sig innan eller efter, är kopplingen till spelet inte direkt utan indirekt och det är därmed inte fråga om en bonus i spellagens mening (se förvaltningsrättens dom den 15 december 2020 i mål nr 6191-19).

Av kommunikationen som skett mellan bolaget och den spelare som fått pengar insatt på sitt spelkonto vid flera tillfällen framgår att hen har efterfrågat lojalitetspengar, bl.a. med hänvisning till hur mycket hen spelat och förlorat hos Snabbare den senaste tiden. Förvaltningsrätten anser att det därmed med tydlighet framgår att insättningarna och gratisspelen har förutsatt spelande på bolagets plattform. Kopplingen till spel har således varit direkt och insättningarna och gratisspelen har utgjort bonusar i lagens mening. Förvaltningsrätten anser därmed, i likhet med Spelinspektionen, att Snabbare har överträtt spellagens bonusbestämmelse.

Omsorgsplikt

En licenshavare ska säkerställa att sociala och hälsomässiga hänsyn iakttas i spelverksamheten för att skydda spelare mot överdrivet spelande och hjälpa dem att minska sitt spelande när det finns anledning till det (omsorgsplikt). I omsorgsplikten ingår att motverka överdrivet spelande genom fortlöpande kontroll av spelbeteende (14 kap. 1 § spellagen).

Av förarbetena till spellagen (prop. 2017/18:220 s. 322) framgår bl.a. följande. Licenshavarens skyldighet att aktivt utöva omsorgsplikten genom att säkerställa att sociala och hälsomässiga skyddshänsyn tas innebär att licenshavaren ska följa spelarens beteenden för att vid behov kunna begränsa spelandet. Innebörden av begreppet överdrivet spelande bör avgöras med hänsyn till spelarens uppställda gränser för insättningar, förlustgränser, inloggningstid och förändrat spelbeteende m.m. Innehållet i omsorgsplikten kommer till uttryck genom krav på ett antal spelansvarsåtgärder i detta kapitel.

Vad omsorgsplikten i övrigt inbegriper kommer att med stöd av dessa bestämmelser, och meddelade föreskrifter på området, utvecklas i praxis.

Spelinspektionen menar att Snabbare, i förhållande till den spelare som har fått pengar insatta på sitt konto, har brustit i sin omsorgsplikt genom att utifrån ett lojalitetsperspektiv dela ut gåvor till en spelare som det känner till är sårbar då hen uppgett att hen har förlorat mycket pengar på kort tid.

Av utredningen i målet framgår följande. Innan bolaget gjorde den första av de aktuella insättningarna på spelarens konto hade det bl.a. vid flera tillfällen lämnat information om höga insättningsgränser och i närtid höjt personens risknivå två gånger. Bolaget har även initierat interna utredningar av spelaren efter att hen haft en hög aktivitet på sitt konto. Spelaren hade samma dag som den första bonusen lämnades uppgett att hen förlorat ett stort belopp på spel hos bolaget. Detta har hen återkommande upprepat under den period som bonusar lämnats, ett flertal ytterligare s.k. verklighetskollar gjorts och spelaren har getts information om att hen spelat mer den senaste tiden och uppmanats att se över sitt spelande.

Bolaget framhåller följande. Det har inte identifierat spelaren ifråga som sårbar. Spelaren har visserligen påstått att den har förlorat betydande belopp, men transaktionshistoriken visar att förlusterna varit lägre än hen påstår i sin kommunikation och detta framstår snarast som något som påståtts för att hen ska få gåvor. Spelaren har analyserats av två olika funktioner av bolagets organisation, vilka båda kommit fram till att inga ytterligare åtgärder behövde vidtas. Spelarens förluster var inom det normala intervallet för vad hen kan anses ha råd att förlora baserat på sin årsinkomst och det fanns inte heller något annat i hens spelbeteende som tydde på att hen var en risk eller problemspelare.

Förvaltningsrätten anser att samtliga av bolagets vidtagna åtgärder gentemot spelaren under relevant period måste beaktas vid bedömningen om bolaget har uppfyllt sin omsorgsplikt.

Spelinspektionen menar att det varken går att ge en uttömmande beskrivning av vilka åtgärder som en licenshavare måste vidta för att anses ha uppfyllt sin omsorgsplikt eller se till vissa vidtagna åtgärder isolerat, utan att åtgärderna måste ses i ett sammanhang utifrån bolagets sammantagna agerande gentemot en viss spelare och att det centrala är vad som har förmedlats till och uppfattats av denne. Vidare menar inspektionen att samtliga utbetalningar till spelarens spelkonto har gjorts med utgångspunkt i att denne är en uppskattad kund och att syftet har varit att uppmuntra till ytterligare spel. I en situation där bolaget enbart borde ha manat till försiktighet har det alltså, enligt inspektionens mening, genom sitt agerande istället uppmuntrat till ytterligare spelande.

Bolaget menar att gåvorna inte kan anses gjorda i syfte att uppmuntra ett ohälsosamt spelande eller spel med medel som spelaren inte har råd att förlora, eftersom gåvorna varit gratis utan krav på motprestation, och framhåller även att det saknas bevis gällande ett samband mellan gåvorna och spelarens spelbeteende.

Förvaltningsrätten anser dock att Snabbares agerande med bl.a. utgivande av bonusar har inneburit uppmuntran till fortsatt spelande. Detta trots att spelaren lämnat uppgifter som indikerar att hen har ett problematiskt spelbeteende och bolaget har bedömt att hens risknivå är förhöjd. Snabbare har vidtagit vissa åtgärder, men utifrån att det också har uppmuntrat till ett fortsatt spelande genom lämnandet av bonusar har bolagets agerande sammantaget inte syftat till att skydda den aktuella spelaren mot överdrivet spelande utan har inneburit ett åsidosättande av omsorgsplikten. Huruvida en faktisk påverkan på spelbeteendet eller några andra faktiska negativa konsekvenser kunnat påvisas saknar enligt förvaltningsrätten avgörande betydelse för denna bedömning.

Överträdelsernas allvar och val av ingripande

Förvaltningsrätten har alltså funnit att Snabbare har överträtt spellagens bestämmelse om bonuserbudanden och åsidosatt sin omsorgsplikt.

Om en licenshavare åsidosätter sina skyldigheter enligt spellagen eller villkor som meddelats med stöd av lagen ska Spelinspektionen förelägga licenshavaren att inom en viss tid vidta rättelse eller besluta om förbud, ändring av villkoren eller anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska licensen som huvudregel återkallas, men om det är tillräckligt kan istället en varning meddelas. Om överträdelsen är ringa eller ursäktlig kan man avstå från ingripande. Detsamma gäller bl.a. om licenshavaren vidtar rättelse (18 kap. 12 § spellagen, jfr prop. 2017/18:220 s. 340).

Bolaget framhåller att det när Spelinspektionen meddelade det nu aktuella beslutet hade fått en ny spellicens för en ny tidsperiod, och menar att det är tveksamt om det lagligen kan utfärdas sanktioner efter licensperiodens utgång när tillsynsmyndigheten redan vid tidpunkten för det nya licensbeslutet haft tillgång till all relevant information i nästan ett år. Spelinspektionen menar att dessa omständigheter saknar betydelse och att det skulle få orimliga konsekvenser att tillämpa en sådan ordning. Förvaltningsrätten anser att det saknas hinder för att utfärda sanktioner endast för att en viss tid förflutit sedan överträdelserna och bolaget fått en förnyad licens.

I spellagens förarbeten anges, med hänvisning till 3 kap. 1 §, att ju större betydelse en bestämmelse har för att uppnå lagens syften desto allvarligare är en överträdelse av bestämmelsen (prop. 2017/18:220 s. 352). En överträdelse av spellagens bonusbestämmelse är som utgångspunkt allvarlig (se bl.a. Kammarrätten i Jönköpings dom den 18 januari 2022 i mål nr 204-21). Förvaltningsrätten finner att det inte finns skäl att i detta fall göra någon annan bedömning. Även överträdelser av bestämmelser som rör spelansvar och omsorgsplikten där ett bolag inte har iakttagit konsumentskyddsintressen och framför allt skyddet av spelare med ett problematiskt spelande har ansetts vara

mycket allvarliga förseelser (se Kammarrätten i Jönköpings dom den 10 oktober 2020 i mål nr 3745-19, jfr även prop. 2017/18:220 s. 352). Utifrån överträdelsernas art och de aktuella bestämmelsernas betydelse för att uppnå spellagens syften ifråga om konsumentskydd och begränsning av de negativa konsekvenserna av spelande anser förvaltningsrätten att de aktuella överträdelserna är allvarliga. Något lindrigare ingripande än en varning är därmed inte aktuellt.

Om en licenshavare får en varning får denna förenas med en sanktionsavgift (19 kap. 10 § spellagen). Man kan dock avstå från att ta ut sanktionsavgift om överträdelsen är ringa eller ursäktlig, eller om det annars framstår som oskäligt att ta ut avgiften (19 kap. 15 § andra stycket spellagen). I fall där Spelinspektionen dröjt oskäligt lång tid med att fatta beslut i ett ärende bör avgiften kunna sättas ned helt (prop. 2017/18:220 s. 236).

Förvaltningsrätten anser inte att bolagets överträdelser kan anses vara ringa eller ursäktliga. Mot bakgrund av de utredningsåtgärder som vidtagits under ärendets handläggning hos Spelinspektionen finner förvaltningsrätten inte heller att det dröjt oskäligt lång tid för Spelinspektionen att fatta det överklagade beslutet. Det har inte heller i övrigt framkommit omständigheter som medför att det kan anses vara oskäligt att ta ut sanktionsavgiften. Spelinspektionen har således haft fog för att påföra bolaget sanktionsavgift.

Sanktionsavgiftens storlek

Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kr och högst 10 procent av licenshavarens omsättning av sådan verksamhet som är licenspliktig enligt spellagen det närmast föregående räkenskapsåret (19 kap. 13 § spellagen).

Om överträdelsen har skett under det första verksamhetsåret, eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas (19 kap. 13 § andra stycket spellagen). De aktuella överträdelserna har förvisso skett under bolagets första verksamhetsår, men eftersom det

överklagade beslutet fattades när det redan fanns uppgifter hos Skatteverket gällande dess omsättning 2019 delar förvaltningsrätten uppfattningen att det är detta belopp som ska läggas till grund för beräkningen av den maximala sanktionsavgiften.

Bolaget anför att det är dess nettoomsättning och inte dess bruttoomsättning som ska läggas till grund för bestämmandet av sanktionsavgiften.

Kammarrätten i Jönköping har slagit fast att omsättning i 19 kap. 13 § spellagen avser bruttoomsättningen (jfr bl.a. Kammarrätten i Jönköpings dom den 18 juni 2021 i mål nr 2232-20). Även med beaktande av vad bolaget anför i denna del anser förvaltningsrätten att det även i detta mål är den av Spelinspektionen använda tolkningen av begreppet omsättning som ska tillämpas, dvs. bruttoomsättningen. Snabbare har inte invänt mot den av Spelinspektionen beaktade bruttoomsättningen i sig. Sanktionsavgiften får således inte fastställas till mer än drygt en miljard kr.

När sanktionsavgiftens storlek beslutas ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått (19 kap. 15 § spellagen).

Sanktionsavgiftens storlek är ett sätt att ytterligare gradera varningen (prop. 2017/18:220 s. 236). Också omständigheter som talar i mildrande riktning bör vägas in. Sådana omständigheter kan vara att licenshavaren snabbt upphör med överträdelsen sedan den påtalats av spelmyndigheten eller samarbetar väl med myndigheten under utredningen (prop. 2017/18:220 s. 352).

Spelinspektionen har vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek beaktat överträdelsernas allvar, hur länge de pågått samt bolagets omsättning och GGR. Även med beaktande av bolagets invändningar finns inte skäl att ifrågasätta detta.

Snabbare gör gällande att Spelinspektionen har använt en felaktig metod för fastställandet av sanktionsavgift eftersom Kammarrätten i Jönköping har

klargjort att en omsättningsbaserad metod inte ska användas för att bestämma en sanktionsavgifts storlek. Förvaltningsrätten konstaterar att Kammarrätten i Jönköping i vissa situationer ansett att sanktionsavgiften ska bestämmas helt oberoende av omsättningen (Kammarrätten i Jönköpings domar den 31 maj 2021 i mål nr 105-20 och 106-20). Anledningen till detta var att kammarrättens majoritet fann att den aktuella överträdelsen inte haft ett direkt samband med spelbolagets omsättning. I andra mål har Kammarrätten i Jönköping godtagit att hänsyn tas till licenshavarnas omsättning vid bestämmandet av sanktionsavgiften (jfr bl.a. Kammarrätten i Jönköpings dom den 18 juni 2021 i mål nr 2232-20). Förvaltningsrätten finner att de överträdelser av spellagen som bolaget har gjort sig skyldigt till har ett direkt samband med bolagets vilja att öka sin omsättning. Med hänsyn härtill och då en sanktionsavgift ska kunna ha en såväl avskräckande som vinsteliminierande effekt bör bolagets omsättning beaktas när sanktionsavgiftens storlek bestäms. Spelinspektionen har alltså haft fog för att beakta omsättningen vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek.

Den av Spelinspektionen beslutade sanktionsavgiften uppgår till drygt 5,6 procent av den maximala avgift som teoretiskt enligt den uppskattade omsättningen kunnat beslutas, och således drygt 0,56 procent av bolagets omsättning det aktuella året. Detta är i sig inte anmärkningsvärt men avgiften måste även vid en helhetsbedömning stå i proportion till de aktuella överträdelserna. Några tydliga matematiska beräkningar, där en metod för beräkningen beskrivs och de olika stegen kvantifieras så som bolaget menar att myndigheter normalt gör i beslut, låter sig därför svårligen göras.

Snabbare menar att sanktionsavgiften är för hög bl.a. på grund av följande. Sanktionsavgiften är oproportionerlig med hänsyn till dels hur överträdelser av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) bedöms, dels i förhållande till överträdelsernas allvar och omfattning och dels utifrån tidigare beslut som meddelats gällande överträdelser

av bonusbestämmelsen. Överträdelserna är inte av så allvarlig natur som Spelinspektionen gjort gällande, vilket framgår bl.a. av Spelinspektionens långa handläggningstid. Spelinspektionen har inte heller i tillräcklig mån beaktat förmildrande omständigheter såsom att överträdelserna har upphört, inte har upprepats och inte heller kommer att upprepas samt att bolaget har varit behjälpligt under utredningen och gjort mycket stora ansträngningar för att ge Spelinspektionen ett adekvat underlag. Därtill har Spelinspektionen inte beaktat att bonusbestämmelsen är otydligt utformad och att stor oklarhet rådde kring tolkningen av bestämmelsen vid tidpunkten för de aktuella händelserna och att Spelinspektionen har underlåtit att fastställa tydliga villkor, vilket bör vara en väsentligt förmildrande faktor.

Hur regleringen ser ut i penningtvättslagen medför enligt förvaltningsrätten inte att den här aktuella sanktionsavgiften ska anses vara oproportionerlig. Inte heller vad bolaget anför om bonusbestämmelsens utformning och att Spelinspektionen inte hade gett spelbranschen några tydliga besked om sin tolkning av densamma ska beaktas när sanktionsavgiften fastställs.

Snabbare framhåller gällande allvarligheten att det är fråga om två kunder som sex respektive sju olika dagar fått bonusar och menar att överträdelserna därmed inte pågått oavbrutet i tre månader. Förvaltningsrätten anser att oavsett hur man definierar en överträdelsets varaktighet ska de omständigheter som lyfts beaktas vid den sammantagna bedömning som ska göras. Förvaltningsrätten konstaterar i detta sammanhang att det som utgångspunkt inte kan anses proportionerligt att besluta om en viss avgift för varje dag som en överträdelse pågår och sedan multiplicera detta, utan att en sammantagen bedömning måste göras där en överträdelsets varaktighet är en faktor som ska beaktas.

Det har varken utretts eller påståtts att lämnandet av bonusar skett systematiskt till spelare med samma spelbeteende under liknande omständigheter. Förvaltningsrätten har därför att utgå från att det varit fråga om enskilda

händelser som skett vissa dagar under en period om tre månader. Detta talar för att en något mildare sanktionsavgift ska beslutas än i ett fall där det står klart att en licenshavare har lämnat bonusar till sina kunder i större omfattning. I sammanhanget måste dock beaktas att Snabbare i detta fall även brustit i sin omsorgsplikt. Vad bolaget anför om Spelinspektionens handläggningstid och vilka handläggningsåtgärder som Spelinspektionen vidtog respektive inte vidtog anser förvaltningsrätten inte på något sätt påverkar bedömningen av allvarligheten.

Spelinspektionen menar att bolagets förfaringssätt – att genom direkt kommunikation uppmuntra till fortsatt spel i en situation där det endast borde ha manat till eftertanke – medför att överträdelserna är särskilt allvarliga. Förvaltningsrätten anser att det är fråga om allvarliga överträdelser men att det sammantaget inte kan sägas att överträdelserna är särskilt allvarliga i den mening som Spelinspektionen gör gällande. Vid denna bedömning beaktar rätten utöver vad som angetts ovan särskilt hur bolaget formulerat sig i sin kommunikation med spelarna, och att det inte skett något särskild eller påtryckande uppmuntran till fortsatt spelande, även om bonusarna spelarna fått i sig utgör sådan uppmuntran.

Det är klarlagt att bolaget upphörde med överträdelserna på eget initiativ när Spelinspektionen meddelade sina första beslut om ingripanden på grund av bonuserbjudanden, flera månader innan inspektionen inledde sin tillsyn mot bolaget. Detta ska, liksom det faktum att bolaget samarbetat väl med tillsynsmyndigheten, beaktas som en förmildrande omständighet (se prop. 2017/18:220 s. 352).

Mot bakgrund av överträdelsernas allvarsgrad och omfattning samt med beaktande av de ovan angivna förmildrande omständigheterna och bolagets GGR för år 2019 och den vinstreducering som då sker bedömer förvaltningsrätten att den beslutade sanktionsavgiften om 65 miljoner kr, även

med beaktande av att det i lagens förarbeten (se t.ex. prop. 2017/18:220 s. 235) ansetts att en sanktionsavgift om 50 miljoner kr är mycket hög, är såväl skälig som proportionerlig. Det finns därför inte skäl att bestämma en lägre avgift.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner att Snabbare har överträtt förbudet mot att lämna bonusar utöver det första speltillfället och brustit i sin omsorgsplikt.

Överträdelserna är allvarliga och det saknas skäl att avstå från ett ingripande.

Spelinspektionen hade därför skäl att meddela bolaget en varning. Det saknas skäl att avstå från att ta ut en sanktionsavgift i samband med denna varning och den av Spelinspektionen beslutade avgiften får anses väl avvägd mot bakgrund av omständigheterna. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Olof Danielsson

rådman

I avgörandet har nämndemännen Per Andersson, Anita Grundström och Bo Jörstål deltagit. Föredragande jurist har varit Isabella Lejdborg.

Datum 2021-02-17

Diarienummer 19Si2712

1(15)

Snabbare Ltd
Level 3 Spinola Park
SPK 1000 St Julian's

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING

INKOM: 2021-03-09
MÅLNR: 1860-21
AKTBIL: 5

Varning och sanktionsavgift – bonuserbudanden

Beslut (att meddelas den 17 februari 2021 kl. 08.00)

1. Spelinspektionen meddelar, med stöd av 18 kap. 12 § andra stycket spellagen (2018:1138), Snabbare Ltd, C87772, en varning.
2. Spelinspektionen beslutar, med stöd av 19 kap. 10 § spellagen, att Snabbare Ltd ska betala en sanktionsavgift om 65 000 000 kronor.

Hur man överklagar, se [bilaga 1](#).

Ärendet

Den 20 december 2018 beviljades Snabbare Ltd licens för att tillhandahålla kommersiellt onlinespel och vadhållning enligt spellagen från och med den 1 januari 2019. Snabbare Lts licens omfattar tillhandahållande av spel på webbplatsen www.snabbare.com. Licensen gällde till och med den 31 december 2020.

Licenstagningen begränsades till två år mot bakgrund av att särskild uppföljning ansågs nödvändig för att säkerställa att Snabbare Ltd hade förmåga att upprätthålla de funktioner och rutiner som krävs för att spelverksamheten ska bedrivas i enlighet med de krav som ställs i regelverket. Denna bedömning gjordes mot bakgrund av att den uppdelning av spelverksamheten som bolaget då valt (med åtta nystartade licenssökande bolag i Sverige) kunde antas försvåra för bolaget att leva upp till kraven i spellagen. Spelinspektionens beslut om licens med begränsad licenstagning överklagades av Snabbare Ltd men överklagandet avslogs inledningsvis av förvaltningsrätten och därefter av kammarrätten (se Kammarrätten i Jönköpings dom den 20 oktober 2020 i mål nr 3438-19). Domen har vunnit laga kraft.

Därefter har Snabbare Ltd genom beslut den 17 december 2020 beviljats nya licenser för kommersiellt onlinespel och vadhållning. De nya licenserna gäller från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2025.

Med anledning av de omständigheter som legat till grund för den förkortade licenstiden i beslutet från december 2018, tillsammans med klagomål som kommit in gällande Snabbare Ltd och övriga bolag som då ingick i samma koncern, beslutade Spelinspektionen i oktober 2019 att inleda tillsyn mot Snabbare Ltd.

I skrivelse daterad den 22 oktober 2019 begärde Spelinspektionen att Snabbare Ltd skulle besvara vissa frågor avseende bolagets organisation. Den 29 november 2019 kom Snabbare Ltd in med ett yttrande där bolaget besvarade Spelinspektionens frågor och beskrev det organisatoriska upplägget för de delar som Spelinspektionen hade begärt information om. Den 14 februari 2020 kom Snabbare Ltd in med ännu ett yttrande där bolaget ytterligare redogjorde för de organisatoriska delar som Spelinspektionen ställt följdfrågor om. Ärendet skrivs i den delen av fråan vidare handläggning av skäl som framgår nedan (se under Spelinspektionens bedömning).

Den 15 januari 2020 begärde Spelinspektionen att Snabbare Ltd – med anledning av de svar som tidigare lämnats av bolaget – skulle komma in med ytterligare uppgifter, däribland spelhistorik och en beskrivning av vidtagna åtgärder för två utpekade spelkunder. De uppgifter om spelarna som efterfrågades avsåg tidsperioden från den 1 januari 2019 till den 15 januari 2020. Om någon av spelarna hade blivit kund efter den 1 januari 2019 så begärdes uppgifter från och med det datum då spelaren blev kund hos Snabbare Ltd.

Den 17 februari 2020 kom Snabbare Ltd in med de begärda uppgifterna om spelkunderna och den 13 mars 2020 kom bolaget in med kompletterande uppgifter avseende den kommunikation som skett mellan bolaget och spelkunderna. De uppgifter som Snabbare Ltd skickade in gällande spelkunderna behandlas nedan.

I yttrande daterat den 13 mars 2020 har Snabbare Ltd anfört i huvudsak följande. Under den första delen av 2019 har det funnits otydligheter när det gäller tolkningen av bonusregleringen och frågan har varit omdiskuterad på den svenska spelmarknaden. Koncernen som Snabbare Ltd ingår i har uppmuntrat branschföreningen BOS att söka förtydligande och vägledning från

Spelinspektionen. Spelinspektionen har i en skrivelse daterad den 19 februari 2019 kommunicerat till branschen att myndigheten inte hade för avsikt att ge ut någon ytterligare rättslig vägledning, inte hade för avsikt att ge en uttömmande definition av begreppet "bonus", att det var upp till de licenserade aktörerna att tolka regleringarna och att tolkningen av bonusbestämmelsen skulle etableras utifrån beslut från myndigheten samt genom praxis. Spelinspektionen har i den nämnda skrivelsen angett att myndighetens bedömning är att cashback, återbetalning, lägre spelavgifter och liknande kan ses som en bonus om det handlar om ekonomiska incitament som är direkt kopplade till spelet. Spelinspektionens tolkning av bonusregleringen har inte tydliggjorts förrän beslutet mot NGG Nordic Ltd den 26 juni 2019. Spelinspektionens beslut om överträdelser av bonusregleringen har överklagats till förvaltningsrätten som ännu inte har meddelat dom, varför det inte finns någon praxis avseende tolkningen av bonusregleringen i spellagen.¹

I sitt yttrande daterat den 13 mars 2020 uppgav Snabbare Ltd att det kan ha förekommit gåvor till bolagets kunder under första delen av 2019. Snabbare Ltd har anfört att detta var i linje med den marknadspraxis som fanns vid tidpunkten samt i linje med tolkningen av bonusreglerna enligt spellagen. Vidare uppgav Snabbare Ltd att inga gåvor hade getts sedan Spelinspektionens förtydligande kring tolkningen av lagstiftningen gjordes under sommaren 2019.

Med anledning av att de uppgifter som framkommit i ärendet gav anledning att misstänka att bonus hade erbjudits i strid med spellagens bonusbestämmelse underrättades Snabbare Ltd den 7 september 2020 om att Spelinspektionen avsåg att även utreda om Snabbare Ltd hade överträtt bonusbestämmelserna i spellagen. Snabbare Ltd gavs mot den bakgrunden tillfälle att komma in med de eventuella ytterligare uppgifter som bolaget önskade anföra gällande frågan om eventuella bonusar i strid med spellagen.

I yttrande daterat den 5 oktober 2020 har Snabbare Ltd anfört i huvudsak följande. Eftersom spellagen är en ramlag finns det bestämmelser i lagen som har ett betydande tolkningsutrymme. Exempelvis förblir definitionen och tolkningen av bonusbegreppet oklar till dess praxis har etablerats alternativt till

¹ Dom har sedermera meddelats genom Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 15 december 2020 i mål nr 6191-19.

dess Spelinspektionen har publicerat ett ställningstagande eller meddelat ett tillsynsbeslut i frågan. I samband med införandet av spellagen publicerade Spelinspektionen inga riktlinjer avseende hur aktörerna skulle tolka definitionen av bonusbegreppet, varför definitionen av bonus var oklar för marknadens aktörer under första halvåret 2019. Snabbare Ltd hade därför endast definitionens ordalydelse enligt lagstiftningen att förhålla sig till vid tidpunkten. Definitionen av en bonus enligt 2 kap. 3 § 3 p. spellagen "en rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som är direkt kopplat till spelet". Definitionen av rabatt enligt ordalydelsen är ett avdrag på något som har ett förutbestämt pris (se SAOL) och ett ekonomiskt incitament är en monetär anledning för någon att utföra en viss handling. Den rabatt eller ekonomiska incitament som erbjuds av licensinnehavaren måste också vara direkt kopplad till spelet. För att bonusbestämmelserna i spellagen ska vara tillämpliga behöver båda rekvisiten vara uppfyllda. Snabbare Ltd har till Spelinspektionen förtydligat att vad som benämns som "SUPPLEMENTARY_DEPOSITS" i transaktionshistoriken beträffande de utvalda spelkunderna inte har utgjort vinster i enlighet med vinstplanen för ett specifikt spel. Snabbare Ltd har, under en begränsad tid, gett ut gåvor till kunder i form av insättningar av pengar på kunders spelkonto, så kallade "penninggåvor", samt gratissnurr ("free spins"). Definitionen av en gåva är enligt Snabbare Ltd en överföring av äganderätten till något utan att mottagaren ger något i gengäld, en så kallad frivillig äganderättsöverlåtelse eller förmögenhetsöverföring utan krav på motprestation. Penninggåvor till kundernas spelkonton skiljer sig från vad som kallas cashback i spelbranschen eftersom cashback normalt sett är en återbetalning av en andel av kundernas förluster eller insättningar under en viss tidsperiod och de kommuniceras typiskt sett till kunderna i förväg. Cashback förenas generellt sett därtill med ett omsättningskrav. De penninggåvor som Snabbare Ltd har gett ut har inte kommunicerats till kunderna i förväg och de har inte varit förenade med några spel- eller omsättningskrav eller andra motprestationer. Penninggåvorna har följaktligen inte utgjort vare sig en rabatt eller ett ekonomiskt incitament då de inte varit förenade med någon form av krav på motprestation från kunden. Gåvorna kan vidare inte anses vara direkt kopplade till spelet. Free spins har getts till kunderna på samma grunder. Free spins har inte kommunicerats till spelarna i förväg och har inte krävt någon motprestation vare sig före eller efter mottagandet och de kan därmed inte betraktas som en rabatt eller ett

ekonomiskt incitament vilket i sin tur innebär att rekvisiten i bonusdefinitionen inte heller i detta avseende är uppfyllda.

Sammanfattningsvis anser Snabbare Ltd att utgivandet av penninggåvorna och free spins varit förenligt med det regelverk som bolaget har att förhålla sig till och det har inte stridit mot bonusbestämmelserna i spellagen. Snabbare Ltd har dock valt att avstå från att ge ut någon form av gåvor till sina kunder sedan sommaren 2019, och tills dess att rättsläget tydliggjorts och frågan blivit slutligt prövad i domstol.

Närmare om granskningen av spelkunderna

Av de uppgifter som Spelinspektionen har begärt in gällande spelhistorik för de två utvalda spelkunderna framgår i huvudsak följande.

Spelare A

Den aktuella spelaren har mottagit insättningar från Snabbare Ltd till sitt spelkonto som är märkta "SUPPLEMENTARY_DEPOSIT" i transaktionshistoriken. Spelare A har mottagit sådana insättningar den 21 mars 2019 om 3 000 kronor, den 30 mars 2019 om 1 000 kronor, den 5 april 2019 om 1 000 kronor, den 10 april 2019 om 200 kronor, den 13 april 2019 om 500 kronor, den 20 april 2019 om 250 kronor och den 7 maj 2019 om 1 000 kronor. Sammanlagt har spelare A således mottagit 6 950 kronor från bolaget under den granskade perioden.

De beskrivna insättningarna framgår även av den chattkommunikation och den e-postkommunikation som skett mellan spelare A och Snabbare Ltd och som bl.a. innehåller följande.

Den 21 mars 2019 skickar Snabbare Ltd följande e-postmeddelande till spelare A:
Hejsan, Hoppas allt är bra med dig! Jag vill börja med att välkomna dig till Snabbare. Jag hoppas att du trivs bra hos oss. Om det finns något som vi kan hjälpa dig med så är du varmt välkommen att skicka ett mail till oss eller kontakta kollegorna i kundtjänstchatten som finns tillgänglig för dig dygnet runt. Jag har ordnat så att du får 3000 kr cash på ditt konto som är uttagsbara direkt. De kommer in på ditt konto inom ett par timmar. Om du har några synpunkter som du vill dela med dig av så lyssnar vi gärna på det. All feedback är bra feedback! Ha en fin dag!

Den 30 mars 2019 skrivs följande i chatten mellan Snabbare Ltd och spelare A:

Chattvärd: Välkommen till vår Live Chatt! Mitt namn är XX. Hur kan jag hjälpa dig?

Spelare A: Hej

Spelare A: Är någon på lojalitet inne?

Spelare A: XXXXXX-XXXX

Spelare A: XXXX@XX.XX

Chattvärd: Hej NN! Hoppas du har en fin dag!

Spelare A: XXXX@XX.XX

Spelare A: Jadå hoppas du har det också!

Chattvärd: Kul o höra, jotack! :)

Spelare A: Gott så!!

Spelare A: Såg du min fråga eller vart tog SU

Spelare A: Du vägen haha

Chattvärd: Jo precis, kontaktar ansvarig avdelning! :)

Spelare A: Gott tack

Spelare A: Är de inne på helgerna

Chattvärd: Du har 1000kr på ditt konto inom ca. 1h! :)

Spelare A: Ni är för goa tack!

Spelare A: Ha de gott du så hörs vi

Spelare A: Fin helg

Chattvärd: Har du inte redan märkt det så har vi lanserat 24/7 support här på Snabbare, vilket betyder att vi alltid finns tillgängliga i chatten för att hjälpa dig med ditt ärende. Glöm heller inte att hålla utkik efter nyhetsbrev och framtida information angående Sveriges Snabbaste Support!

Chattvärd: Trevlig helg!

Spelare A: Samma

Den 5 april 2019 skrivs följande i chatten mellan Snabbare Ltd och spelare A:

Chattvärd: Välkommen till vår Live Chatt! Mitt namn är XX. Hur kan jag hjälpa dig?

Spelare A: Hej jag var häecu

Chattvärd: Hej NN!

Spelare A: Här imorse och blev ombedd att komma in efter 09 17

Spelare A: Söker lojalitetspengar är minus 100 000 senaste månaden och minus 5000 igår

Chattvärd: Skulle du kunna vara så vänlig och bekräfta ditt namn och fullständiga personnummer.

Spelare A: Så lägg på lite cash är ni snälla

Spelare A: NN

Spelare A: XXXXXX-XXXX

Chattvärd: Tackar, ett ögonblick.

Spelare A: Tack du

Spelare A: XX på lojalitet brukar vara mest givmild

Spelare A: Och är ett tag sedan jag fick något nu så något får ni fixa :-)

Chattvärd: Förstår, ska kika :)

Spelare A: Vackert

Chattvärd: Självfallet!

Chattvärd: Du kommer att få ett E-mail av lojalitetsavdelningen snart :)

Spelare A: Japp ok ok tack

Spelare A: Löser de något?

Chattvärd: Ingen fara! Har du några fler frågor eller funderingar? Annars önskar jag dig en fortsatt trevlig dag. Glöm inte att vår chat är öppen varje dag dygnet runt.

Spelare A: Annars behöver de ej.

Chattvärd: Jag vet ej vad dem tänker maila :)

Spelare A: Ok ok ha de gott

Chattvärd: Ha det bra!

Den 5 april 2019 skickar Snabbare Ltd följande e-postmeddelande till spelare A:

Hej NN, Hoppas allting är bra med dig idag och att det går bra att jag skriver i XX frånvaro. Jag hörde att du var i kontakt med vår kundtjänst! Jag har ordnat så att du kommer att få in 1000 kronor cash på ditt spelkonto här under förmiddagen. Pengarna är uttagbara när du önskar. Ha en fin fredag och en trevlig helg med dig.

Den 10 april 2019 skickar Snabbare Ltd följande e-postmeddelande till spelare A:

Hej NN, Hoppas det är bra med dig idag. Ville bara kika förbi och meddela att jag hörde att du var i kontakt med min kollega på kundtjänst gällande en förfrågan. Jag är bara glad att ha tagit en titt och du kommer få 200 SEK på kontot inom en timmes tid. Hoppas det finner dig väl. Skulle det vara några som helst bekymmer eller du har några frågor så känn dig alltid välkommen att höra av dig till oss på lojalitetsavdelningen när som helst. Önskar dig en trevlig onsdag!

Den 13 april 2019 skickar Snabbare Ltd följande e-postmeddelande till spelare A:

Hej NN, Jag hörde att du hade varit i kontakt med våran kundtjänst! Jag har kollat på ditt konto och ordnat så du kommer få 500 kr i cash in på ditt konto inom några timmar. Pengarna är uttagsbara direkt! Hoppas du får en fin helg! Ta gärna kontakt med oss igen om du skulle ha några ytterligare frågor.

Den 20 april 2019 skickar Snabbare Ltd följande e-postmeddelande till spelare A:

Hej NN, Hoppas att du har haft en fin dag. Vi pratade precis i våran live-chatt gällande en saknad bonus på 250 SEK, jag har nu kollat på ditt konto och kan se att den ligger på kontot sedan 2019-04-20 kl. 17:14:39. Om du har fler frågor angående detta ärende så ber jag dig återkomma via våran live-chatt så att vi kan hjälpa dig så fort som möjligt. Du får ha en underbar fortsättning på dagen! Ta gärna kontakt med oss igen om du har några fler funderingar, tänk på att du får snabbare hjälp om du kontaktar oss via chatten.

Den 7 maj 2019 skickar Snabbare Ltd följande e-postmeddelande till spelare A:

Hej NN, Hoppas allt är bra med dig! Jag har ordnat så att du får 1000 kr cash på ditt konto som är uttagsbara direkt. De kommer in på ditt konto inom ett par timmar. Ha en fin dag!

Spelare B

Av kommunikationen mellan Snabbare Ltd och spelare B framgår att Snabbare Ltd har erbjudit gratisspel, s.k. free spins, till spelare B den 22 mars, den 25 mars, den 19 april, den 25 april, den 24 maj och den 20 juni 2019.

De beskrivna gratisspelen framgår av den SMS-kommunikation som skett mellan spelare B och Snabbare Ltd och som bl.a. innehåller följande.

Den 22 mars 2019 skickar Snabbare Ltd följande SMS till spelare B:
"Hej! Äntligen Fredag och snart är det helg. Det firar Snabbare med 5 freespins på Cash Vandal, plus en överaskning till helgen. Mer info: <https://bit.ly/2TdTNA3>"

Den 25 mars 2019 skickar Snabbare Ltd följande SMS till spelare B:
"Hej! Sverige gjorde i helgen 2 mål mot Rumänien. Detta firar vi med att erbjuda dig 10 freespins, 5 freespins för varje mål! Mer info: <https://bit.ly/2ud16ht>"

Den 19 april 2019 skickar Snabbare Ltd följande SMS till spelare B:
"Just nu väntar 10 freespins på ditt Snabbare-konto när du öppnar spelet Game of Thrones. Mer info: <https://bit.ly/2veJ5zY>"

Den 25 april 2019 skickar Snabbare Ltd följande SMS till spelare B:
"Du har 15 freespins på Dead or Alive 2 hos Snabbare. Mer spänning väntar i Vilda Västern. Läs mer: <https://bit.ly/2DzvoA5>"

Den 24 maj 2019 skickar Snabbare Ltd följande SMS till spelare B:
"Ta dig an kartellen i vår nya slot Narcos, baserad på den populära TV-serien! Nu får du 5 Free Spins. Mer info bit.ly/2Ex6dP3 Avsluta SMS i kontoinställningar"

Den 20 juni 2019 skickar Snabbare Ltd följande SMS till spelare B:
"NetEnts Midsommarhjul har nu lagt till en massa gratisnurr? För mer info klicka här: bit.ly/31A99nU 18+, Stödlinjen, Avsluta sms i kontoinställningar"

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Med spel avses lotteri, vadhållning, kombinationsspel och pyramidspel (2 kap. 1 § spellagen).

Med bonus avses rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som är direkt kopplat till spelet (2 kap. 3 § spellagen). En licenshavare får endast vid det första

tillfället då en spelare spelar på något av licenshavarens spel erbjuda eller lämna en bonus (14 kap. 9 § spellagen).

Om licenshavaren åsidosätter sina skyldigheter enligt spellagen ska Spelmyndigheten ingripa. Om överträdelsen är allvarlig ska licensen återkallas. Om det är tillräckligt kan en anmärkning eller varning meddelas. Spelmyndigheten får avstå från ingripanden, om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om licenshavaren vidtar rättelse (18 kap. 12 § spellagen).

Om en licenshavare tilldelas en anmärkning eller varning får Spelmyndigheten besluta att licenshavaren ska betala en sanktionsavgift (19 kap. 10 § spellagen). Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst tio procent av licenshavarens omsättning det närmast föregående räkenskapsåret. Om överträdelsen har skett under licenshavarens första verksamhetsår får omsättningen uppskattas. Hänsyn ska endast tas till omsättning från licenspliktig verksamhet enligt spellagen (19 kap. 13 § spellagen).

När sanktionsavgiftens storlek bestäms, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Spelmyndigheten får helt eller delvis avstå från att ta ut avgiften, om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars med hänsyn till omständigheterna framstår som oskäligt att ta ut avgiften (19 kap. 15 § spellagen).

Spelinspektionens bedömning

Med bonus avses som framgått ovan enligt 2 kap. 3 § 3 spellagen rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som är direkt kopplat till spelet. Den direkta kopplingen till spelet kan enligt Spelinspektionen se ut på olika sätt. Den kan exempelvis ske genom att ett erbjudande lämnas på en licenshavares webbplats där spelet bedrivs. Om det krävs deltagande i spelet för att ta del av ett erbjudande utgör detta en annan direkt koppling till spelet. Det kan också uppstå en direkt koppling till spelet om erbjudandet i sig självt ett spel, exempelvis vid gratisspel såsom s.k. free spins.

För det fall kravet på direkt koppling till spelet sätts så högt att erbjudandet måste vara kopplat till en enskild insats, omsättning eller annan aktivitet inne i

ett enskilt spel, finns det enligt Spelinspektionen en risk för att det intresse som reglerna om bonuserbjudanden ska skydda på ett enkelt sätt kan kringgå genom att licenshavaren ger spelarna erbjudanden och förmåner i andra former. Det skulle underminera regleringens effektivitet och äventyra det skyddsintresse som regeln ska bidra till att värna, nämligen att motverka överdrivet spelande hos personer som kan vara i riskzonen för problemspelande. Det kan enligt Spelinspektionen inte ha varit lagstiftarens avsikt.

Mot den angivna bakgrunden anser Spelinspektionen att det för en direkt koppling till spelet – och således en bonus i spellagens mening – är tillräckligt att erbjudandet har tillkommit som en direkt följd av spelarens kundrelation med licenshavaren genom ett registrerat spelkonto, även om erbjudandet inte kräver en insats eller omsättning i ett visst spel. En sådan tillämpning av bestämmelserna är enligt Spelinspektionen också förenlig med utformningen av såväl bestämmelserna som förarbetena till spellagen. Spelinspektionen anser inte heller att en sådan tolkning av begreppet skulle strida mot lagens ordalydelse. Således anser Spelinspektionen att varje erbjudande om rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som härrör ur kundrelationen mellan licenshavaren och spelaren kan utgöra en bonus i spellagens mening.

Spelinspektionens tolkning av bonusbestämmelsens innebörd och räckvidd har också bekräftats genom ett antal avgöranden från Förvaltningsrätten i Linköping (domar den 15 juni 2020 i mål nr 4728-19, 4792-19, 5341-19 och 5350-19). Förvaltningsrätten uttalade i domarna bl.a. att syftet med bonusbestämmelsen, liksom av den allmänspråkliga definitionen, får anses innebära spel i generell bemärkelse. Det behöver således inte vara fråga om att det måste finnas en direkt koppling till ett utpekat spel i direkt tidsmässig anslutning till ett speltillfälle. Definitionen i 2 kap. 3 § 3 spellagen måste enligt domstolen dock anses syfta till att tydliggöra att det inte kan vara fråga om att anse att sådant som inte har ett direkt samband till spelandet på licenshavarens plattformar ska anses utgöra en otillåten bonus.

Förvaltningsrätten uttalade vidare, såvitt avser gratisspinn och gratisspel, att även gratisspel och gratisspinn utgör bonusar i spellagens mening. Utifrån det bonusbegrepp som rätten hade redogjort för saknas möjlighet att anse att en gåva, om den är kopplad till spelande på bolagets plattform, inte är en bonus i

spellagens mening. Tvärtom är det något som tydligt tilldelas spelaren utöver vad som annars gäller.

Spelinspektionens bedömning av bonusbestämmelsen och bonusbegreppets räckvidd har dessutom bekräftats i ytterligare avgöranden (se bl.a. Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 15 december 2020 i mål nr 6032-19 där det också hänvisas till bedömningar av bonusbegreppet som gjorts av Kammarrätten i Jönköping (dom den 15 oktober 2020 i mål nr 3745-19).

Det sagda innebär enligt Spelinspektionen sammanfattningsvis att tillämpningen av bonusbegreppet i 14 kap. 9 § spellagen innebär att utgångspunkten får anses vara att alla värdeöverföringar från ett spelbolag till en spelare som inte kan härledas till en vinstplan för ett spel eller i övrigt utgör vinst i spelet kan utgöra en bonus i spellagens mening. Om bonusen inte endast erbjuds första gången spelaren spelar på något av licenshavarens spel är utgångspunkten vidare att det handlar om en otillåten bonus.

Enligt Spelinspektionen framgår det av utredningen i ärendet att Snabbare Ltd har gjort utbetalningar till en av de granskade spelkundernas spelkonto som inte kan hänföras till vinstplaner eller i övrigt utgjort vinster i Snabbare Ltds spel vid åtminstone sju olika tillfällen mellan den 21 mars 2019 och den 7 maj 2019. I utdrag från Snabbare Ltds kommunikation med spelkunderna beskrivs de aktuella utbetalningarna vidare som att bolaget har krediterat pengar till spelarens spelkonto och insättningar är märkta "SUPPLEMENTARY_DEPOSIT" i transaktionshistoriken. Detta är omständigheter som enligt Spelinspektionen med styrka talar för att utbetalningarna inte har utgjort vinster i spel. Snabbare Ltd har dessutom på uttrycklig fråga från Spelinspektionen angett att de aktuella utbetalningarna inte har utgjort vinster i spel.

Av utredningen i ärendet framgår även att Snabbare Ltd har erbjudit gratisspel till en av spelkunderna vid åtminstone sex olika tillfällen mellan den 22 mars 2019 och den 20 juni 2019.

Snabbare Ltd har i sitt yttrande daterat den 13 mars 2020 angett att det kan ha förekommit utgivande av gåvor till bolagets kunder under första delen av 2019. Vidare har Snabbare Ltd i yttrande daterat den 5 oktober 2020 meddelat att

bolaget under en begränsad tid har gett ut gåvor till kunder i form av insättningar av pengar på kunders spelkonto, så kallade "penninggåvor", samt gratissnurr ("free spins").

Spelinspektionen anser att utbetalningarna och gratisspelen som ska bedömas i ärendet utgör rabatter eller ekonomiska incitament som är direkt kopplade till spel på Snabbare Ltds plattform och att de därmed är bonusar. Utbetalningarna till en av spelarnas spelkonto och lämnandet av gratisspel är enligt Spelinspektionen nämligen något som ligger utöver vad som annars gäller för spelen och är att anse som belöningar eller en form av återbäring för att spelaren har spelat på Snabbare Ltds plattform (jfr. Förvaltningsrätten i Linköpings uttalanden i dom den 15 juni 2020 i mål nr 4792-19, särskilt s. 5 f.). I och med att det handlar om utbetalningar till spelare som omsatt stora belopp på Snabbare Ltds spel finns i detta ärende en mycket stark direkt koppling till spel på Snabbare Ltds plattform. Bonusarna har lämnats till spelarna vid andra tillfällen än vid det första tillfället då spelarna har spelat på något av Snabbare Ltds spel.

Spelinspektionen gör därmed bedömningen att Snabbare Ltd har brutit mot bestämmelsen i 14 kap. 9 § spellagen i flera fall genom att lämna bonusar som inte endast avsett det första tillfället då en spelare spelat på något av bolagets spel.

Av utredningen i ärendet framgår vidare att en av de aktuella spelkunderna i kommunikation med Snabbare Ltd har beskrivit att denne har förlorat mycket pengar på kort tid under den aktuella tidsperioden vid spel hos Snabbare Ltd. Snabbare Ltd har trots denna information valt att dela ut gåvor till spelaren i fråga. Spelinspektionen anser därför att det aktuella förfarandet från Snabbare Ltd – där bolaget utifrån ett lojalitetsperspektiv delat ut gåvor till en spelare som bolaget känner till är sårbar – även inneburit att Snabbare Ltd har brutit i sin omsorgsplikt enligt 14 kap. 1 § spellagen i förhållande till den aktuella spelaren.

När det gäller övriga delar av ärendet som avsett granskning av Snabbare Ltds organisation har inte framkommit några omständigheter som tyder på annat än att Snabbare Ltd har följt spelregleringen och villkoren i bolagets licenser. Mot den bakgrunden ska ärendet i dessa delar skrivas av från vidare handläggning.

Val av ingripande

Spelinspektionens bedömning enligt ovan är att Snabbare Ltd har brutit mot bonusbestämmelsen i 14 kap. 9 § spellagen samt brustit i sin omsorgsplikt enligt 14 kap. 1 § spellagen. När det gäller frågan om bonuserbjudanden uttalade regeringen i förarbetena till spellagen bland annat följande.

Enligt regeringens bedömning kan begränsningar i rätten att erbjuda bonusar motiveras av hänsyn till skyddet av konsumenters hälsa. Att bonuserbjudanden lockar spelare med problem att fortsätta sitt spelande och upprätthåller spelandet på ett sätt som kan anses ohälsosamt är mycket problematiskt. Av detta skäl bör rätten att erbjuda bonusar begränsas. Ett totalt förbud kan däremot anses väl långtgående och oproportionerligt (prop. 2017/18:220, s. 155).

Lagstiftaren har alltså uppmärksammat de risker som spelare utsätts för genom bonuserbjudanden och valt att begränsa utrymmet för sådana strängt. Snabbare Ltd har emellertid valt att erbjuda ett flertal bonusar till två spelare i strid mot lagens begränsning och dessutom valt att göra det i direkt kommunikation med spelarna. Därigenom har spelarna enligt Spelinspektionen uppmuntrats särskilt att fortsätta spela. Det framgår av ärendet att en av spelkunderna i kommunikation med bolaget har beskrivit att denne förlorat mycket pengar på kort tid vid spel hos Snabbare Ltd under den aktuella tidsperioden, men trots denna information fortsätter bolaget att betala ut gåvor till spelarens spelkonto. Med hänsyn till att syftet med regleringen i 14 kap. 9 § spellagen är att skydda spelare, anser Spelinspektionen att överträdelsen av bonusbestämmelserna är allvarlig (prop. 2017/18:220, s. 352). Att överträdelsen skett på det ovan beskrivna sättet – dvs. i direktriad kommunikation med spelarna – gör enligt Spelinspektionen överträdelsen särskilt allvarlig. Även om de överträdelser som konstaterats i ärendet rör två enskilda spelare är Spelinspektionen av uppfattningen att förfarandet är särdeles utstuderat och har – utöver att utgöra en överträdelse av bonusbestämmelsen i 14 kap. 9 § spellagen – även inneburit att Snabbare Ltd har brustit i sin omsorgsplikt enligt 14 kap. 1 § spellagen i förhållande till de aktuella spelarna.

När det gäller den tidsperiod då bonusarna har lämnats konstaterar Spelinspektionen att det rör sig om minst tretton tillfällen mellan den 21 mars

och den 20 juni 2019, dvs. under ca tre månader. Vid en samlad bedömning handlar det enligt Spelinspektionen inte om en obetydlig tidsperiod.

Allvarliga överträdelser ska resultera i att licensen återkallas, om inte en varning anses tillräcklig. Vid bedömningen i det nu aktuella ärendet anser Spelinspektionen att det inte finns anledning att anta att Snabbare Ltd framöver kommer att bryta mot reglerna om bonuserbjudanden, bl.a. mot bakgrund av att Snabbare Ltd uppgett att bolaget inte gett ut gåvor till sina kunder sedan sommaren 2019. Det medför enligt Spelinspektionen att en varning får anses som ett tillräckligt ingripande.

Varningen ska förenas med en sanktionsavgift. När sanktionsavgiftens storlek bestäms ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått, 19 kap. 15 § spellagen.

Sanktionsavgiften ska sättas i relation till bolagets omsättning i den licenspliktiga verksamheten det närmast föregående räkenskapsåret och bestämmas till ett belopp på som lägst 5 000 kr och som högst 10 procent av licenshavarens årsomsättning av det spel som licenserna omfattar, 19 kap. 13 § spellagen. Snabbare Ltds bruttoomsättning för 2019 uppgick enligt inhämtade och med bolaget kommunicerade uppgifter från Skatteverket till 11 578 104 607 kronor. Det innebär att sanktionsavgiften inte får fastställas till ett högre belopp än 1 157 810 461 kronor. Spelinspektionen har även begärt in uppgift om Snabbare Ltds GGR (Gross Gaming Revenue) för 2019, som enligt uppgift från bolaget uppgick till 437 950 644 kronor.

Allmänt sett gäller för Spelinspektionen liksom för andra myndigheter även att de åtgärder som vidtas ska vara förenliga med proportionalitetsprincipen. Det innebär att myndighetens ingripanden inte får vara mer långtgående än vad som behövs för att uppnå sitt syfte och får vidtas endast om det avsedda resultatet står i rimligt förhållande till de olägenheter som kan antas uppstå för den som åtgärden riktas mot (5 § förvaltningslagen (2017:900)).

Vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek beaktar Spelinspektionen överträdelsernas allvar, hur länge de har pågått, Snabbare Ltds omsättning samt uppgifterna om Snabbare Ltds GGR. Spelinspektionen konstaterar att det har

varit fråga om flera allvarliga överträdelser av spellagens bonusbestämmelse som pågått under en inte obetydlig tid, samt att det förfarande som Snabbare Ltd tillämpat i förhållande till spelaren gjort överträdelsen särskilt allvarlig. Snabbare Ltds höga omsättning och överträdelsernas allvar medför att avgiften kan och ska uppgå till ett högt faktiskt belopp. Samtidigt ska sanktionsavgiften också stå i rimlig proportion till överträdelsernas art. Spelinspektionen bestämmer mot den bakgrunden sanktionsavgiften till 65 000 000 kronor.

Detta beslut har fattats av Spelinspektionens styrelse Per Håkansson, ordförande, Camilla Rosenberg, generaldirektör, Håkan Wall, Madelaine Tunudd, Andreas Prochazka, Fredrik Holmberg och Doris Högne Rydheim. Vid den slutliga handläggningen medverkade också avdelningschefen Patrik Gustavsson, chefsjuristen Johan Röhr, enhetschefen Nicklas Hjertonsson och utredaren Josefin Aronsson, föredragande.

Camilla Rosenberg

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.